mij !...
Maar iemand grijpt hem bij het haar en sleurt hem zoo buiten.
Te midden van het rumoer hief de voorzitter de vergadering op.
Een uur later wordt de zitting hervat, en de voorzitter legt eene verklaring af, waarin hij het voorgevallene betreurd, en de wensch uitdrukt dat maatregelen zouden getroffen worden om deze feiten in de toekomst te beletten.
M. Syndic, rexist, beleedigt daarna de Voorzitter en wordt tweemaal tot de orde geroepen, en ten slotte stemt de Kamer zijne uitsluiting.
M. Syndic, die weigert zijne plaats te verlaten, wordt tenslotte door de militaire wacht der Kamer buiten geleid.
Zulke weerzinwekkende feiten zijn waarlijk te betreuren. Een spotvogel deed opmerken dat « het middel van Grammens : de daad », thans door de parlementairen in gebruik wordt genomen.

# De Burgeroorlog in Spanje

**Nieuw bombardement van Barcelona.**

Negen en dertig dooden en talrijke gekwetsten, zidaar het bilan van het nieuwe bombardement dat Dinsdag morgen door nationalistische vliegtuigen op Barcelona werd uitgevoerd.
De bommen troffen het centrum der stad, zonder eenig militair doel ; verscheidene huizen werden vernield.
Zekere dezer bommen waren zeer machtig, andere veel kleiner, doch zeer moorddadig door de talrijke scherven welke zij voortbrengen.
Benevens het helsch gekraak der losbarstende bommen hoorde men het kanongebulder van het republikeinsch afweergeschut en het ratelen der machiengeweren. De aanvallers verdwenen ten slotte in de richting der zee.

**De strijd om Teruel.**

Het rechtsche hoofdkwartier deelt o.m. mede, dat de rechtschen aan het front bij Teruel een nieuwe vijandelijke stelling hebben bezet. Zij vonden daar dertig dooden en talrijke wapenen en munitie. Zeven roode vliegtuigen werden neergeschoten.
« Radio-Nacional » berekent, dat sedert het begin van den strijd om Teruel 147 vliegtuigen der republikeinsche strijdkrachten in dezen sector zijn neergehaald.
Het heeft er alle schijn van, dat de ontruiming van Teruel door de miliza niet lang meer op zich zal laten wachten.
Uit St-Jean de Luz bereikt ons via Salamanca het bericht, dat het Santa Clara-klooster nog steeds door de nationalisten verdedigd wordt.
Uit Perpignan wordt bevestigd dat de troepen van generaal Franco ten Zuiden van El Mulaton een belangrijke stelling ingenomen hebben. Hierdoor is een korten en directen aanval op Teruel mogelijk gemaakt.

**Communistische samenzwering ontdekt in Portugal en nationalistisch Spanje.**

Naar uit Lissabon wordt gemeld, werd aan de Spaansch-Portugeesche grens, een kommunistische samenzwering ontdekt en onderdrukt.
Het doel was, in Portugal en in nationalistisch Spanje op het einde van deze maand een opstand uit te lokken.
De samenzwering werd ontdekt, tengevolge van een voorbarige poging te Badajoz, waar voor den vastgestelden datum woelingen uitbraken. Het nationalistische garnizoen kon die echter onmiddellijk onderdrukken.
Sindsdien worden aan beide zijden van de grens onderzoeken ingesteld. Reeds werden talrijke kommunistische centra ontdekt. Te Lissabon en in de andere groote steden van Portugal, zijn de troepen sedert vijf dagen geconsigneerd. Deze voorzorgsmaatregelen worden tot einde Januari gehandhaafd. Intusschen is in gansch Portugal alles rustig. Nopens het komplot zelf en nopens de woelingen te Badajoz, wordt het grootste geheim in acht genomen.

# Stads- & Provincienieuws

**TONGEREN. — Over de nieuwe politieagenten.** — De beslissing van ons Schepencollege, de oudstrijders te weren voor de te begeven plaatsen van politieagent, met de ouderdomsgrens vast te stellen op 40 jaar, heeft bij onze oud-soldaten eene licht te begrijpen ontroering verwekt.
De « Belgische Verminkte », het orgaan van het Nationaal Verbond der Verminkte en Invaliede soldaten van den Oorlog, kondigt een artikel af, als protest tegen de beslissing van het Schepencollege van Tongeren, waaraan wij, onder andere, het volgende ontleenen :
« Toen onlangs op een gemeenteraadszitting een lid vroeg om de ouderdomsgrens tot 45 jaar te verlengen, werd er hem geantwoord : « Dat zulks te veel zou kosten aan de stad, om reden dat er te veel voor hun later pensioen zou moeten uitgekeerd worden. Dat de Staat niet anders dan jonge krachten aanneemt, en dat zij dus ook heel natuurlijk geen oude menschen van 42 jaar en meer kunnen aanvaarden.
» Iedereen weet nochtans dat de Staat de leeftijdgrens voor oud-strijders tot 45 jaar heeft opgevoerd, dat iemand die maar vijf jaar dienst telt, ook maar een pensioentje van vijf jaar trekt. Maar het voornaamste wat men vergat te zeggen was dat er, in enkele maanden tijds, te Tongeren, benoemd werden : 1) een ontvanger voor den Openbaren Onderstand, 53 jaar oud ; 2) een gemeentesecretaris, 58 jaar 3) een geldomhaler bij den Electriciteitsdienst, 59 jaar ; 4) een stadsschrijnwerker 56 jaar. Welnu, moeten die vriendjes later geen pensioen trekken ? Die zijn toch allen ver boven de 45 jaar ! »
Iets verder lezen wij nog :
« Waarlijk onze stadshuishelden geven schoone voorbeelden van vaderlandsliefde, dat mag gezegd. Als er maar vlammende « discours » af te steken zijn... om anderen te doen marcheeren, dan zijn ze er natuurlijk bij. Aan het Gedenkteeken der Gesneuvelden, met groote gebaren uitroepen dat zij de levenden en de dooden eeuwigen dank verschuldigd zijn, terwijl zij én die levenden, én die dooden hartsgrondig minachten en ze verstooten, kan het wel schijnheiliger ? »
Dat zijn nu waarlijk nagels met koppen, en onze stadhuisbazen mogen dat opsnuiven.

— **Waar naar toe ?** — Er is geen match deze Zondag ! Dan maar naar Concordia om 3 of om 8 uur.
Het blijspel in 3 bedrijven : « Fwiet, 6 Cylinder, 18 Paarden », bezorgt u een aangename Zondagnamiddag.
Prijzen der plaatsen : 5, 4 en 3 frank.
Voorbehouden plaatsen te verkrijgen iederen dag op Concordia. Telefoon 213.

— **Katholiek Tongersch Volkstooneel** — Een prachtig tooneelspel in 1 bedrijven wordt ingestudeerd voor Zondag 6 Februari om 8 uur in den Volksbond. Houdt den avond vrij !

— **Sterfgeval.** — Met innige deelneming werd het afsterven vernomen van Mevrouw Marie-Philippine Nijst, weduwe van M. Charles Nijsten, geboren te Tongeren den 1 Mei 1855, en er godvruchtig overleden den 23 Januari 1938, gesterkt door de Genademiddelen onzer Moeder de H. Kerk.
Eene talrijke menigte woonde Woensdag in de parochiekerk van St-Jan, de plechtige lijkdienst bij.
Aan de naastbestaanden bieden wij ons christelijk rouwbeklag.


# FAMILIEVERGOEDINGEN

—«—»—

**Werkgevers,**
**Handelaars**
**Ambachtslieden,**
**Landbouwers**
**Vrije Beroepen !**

**De wet verplicht U deel te maken eener onderlinge Maatschappij van Familievergoedingen:**

**Indien gij wilt :**
**goedkoopste bijdragen,**
**geene politiek,**
**eene Kas gespecialiseerd sedert verscheidene jaren.**

—«—»—

**Schrijf U dan dadelijk in, zonder kosten, aan M.U.T.A.F. (Luiker onderlinge Maatschappij van Familievergoedingen voor Werkgevers en Niet-Loontrekkenden), — 5, Boulevard d'Avroy, LUIK.**
**Telefoon : 120.23 — 234.82** (2218)


**HERDEREN. — Oneerlijke venter.** — Een landbouwster liet enkele messen slijpen door een rondtrekkenden venter. Ze betaalde hem hiervoor met een briefje van 100 fr. maar liet nog een schaar slijpen. De venter zou dan het kleingeld geven. Ongelukkig wachtte de lichtgeloovige tevergeefs op den oneerlijken venter, die het hazenpad koos.

**ZUSSEN. — Op rust.** — Nog enkele dagen en de E.H. Jageneau zal afscheid nemen van zijne parochie, waar hij 17 jaar met ievervolle toewijding zijn verheven taak van zielenherder waarnam. Pas in Zussen, of hij vatte de vergrooting en verfraaiing der kerk aan, terwijl door zijn toedoen, de overbevolkte jongensschool ontdubbeld en een nieuw schoollokaal werd opgebouwd.
Wegens zijn wankelende gezondheid moest de E.H. Pastoor aftreden, maar toch zullen hem de oprechtste wenschen zijner parochianen overal volgen.


CIRIO ZULLEN ALTIJD
TOMATEN IN VERKOOP IN BELGIE ZIJN


**'S HEEREN-ELDEREN. — Plechtige begrafenis.** — Verleden Maandag had de plechtige lijkdienst en begrafenis plaats van den Eerw. Heer Wilhelmus Janssen, rustend pastoor alhier. De dierbare overledene werd geboren te Schinnen (Holl. Limb.) op 19 Mei 1856 en priester gewijd te Luik op 11 April 1882 ; benoemd tot professor te St-Quirin (Hoei) 1881-87 en rector van het hospitaal te Luik 1887-92, vervolgens werd hij pastoor van 's Heeren-Elderen van 1892 tot 1932, alwaar hij als rustend pastoor verbleef en zeer godvruchtig in den Heer overleed op 19 dezer.
Bijna gansch de bevolking en talrijke priesters woonden de indrukwekkende plechtigheid bij.
Het schoolhoofd, de heer Vanleeuw, sprak op het kerkhof eene hartroerende lijkrede uit, waarin hij herinnerde aan al het goede dat den diep betreurden herder aan zijne parochianen heeft gedaan.
Vurige gebeden en menige traan werden gestort.

**FALL-MHEER. — Overlijden.** — Maandag had alhier de plechtige lijkdienst plaats van M. Albert Jans, echtgenoot van Dame Anna Box, godvruchtig overleden den 21 Januari 1938, voorzien van de laatste HH. Sacramenten.
De betreurde overledene was geboren te Fall-Mheer den 4 Januari 1862. Hij was een oppassend echtgenoot en een voorbeeldige huisvader, die de achting genoot van allen die hem kenden.
Aan de naastbestaanden bieden wij ons christelijk rouwbeklag.


**WAAROM is zij .... toch nog wat anders ? Geen een als zij bezit de kenteeke s van perfecte cichorei : de schoone BRUINE KLEUR en den AANGENAMEN DOORDRINGENDEN GEUR !**
**DAAROM is cichorei de BEUKELAAR**
**...... toch nog wat anders !!!**


**RUTTEN. — Brand.** — Maandag avond ontstond er brand in de schuur van M. Vanderbeuken-Delvaux. Het vuur nam spoedig eene groote uitbreiding en deelde zich mede aan de woning. Geburen hielpen de inwoners kleederen en huisraad in veiligheid brengen, en alles werd in 't werk gesteld om het vuur te bestrijden. De pompiers van Tongeren werden ter hulp geroepen, en eindelijk gelukte men er in den vuurgloed te overmeesteren, en de naburige woningen te vrijwaren.
De schade is zeer groot, doch door verzekering gedekt.


**WACHT NIET.**
Koop vandaag uw biljet der 2e Snede 1938
**van de**
**KOLONIALE LOTERIJ**
TREKKING IN FEBRUARI.


**PROVINCIAAL BESTUUR VAN LIMBURG.**

Bij besluit van 17 Januari 1938 heeft de Bestendige Deputatie van den Provincieraad van Limburg de prijzen der granen die tot grondslag moeten dienen voor de afrekening der renten en pachten in natuur, verschuldigd aan het Domein en Openbare Gestichten voor het jaar 1937, vastgesteld als volgt :

| | |
|---|---|
| Tarwe de Hectoliter | fr. 104.77 |
| Rogge de Hectoliter | 94.99 |
| Gerst de Hectoliter | 85.43 |
| Spelt de Hectoliter | 33.05 |
| Haver de Hectoliter | 53.21 |

Bij besluit van zelfden datum zijn de prijzen der granen die moeten dienen tot grondslag van den afkoop der renten in natuur in 1938 bepaald als volgt :

MARKT VAN HASSELT

| | |
|---|---|
| Tarwe de Hectoliter | fr. 97.99 |
| Rogge de Hectoliter | 77.91 |
| Gerst de Hectoliter | 76.59 |
| Haver de Hectoliter | 53.42 |

MARKT VAN TONGEREN

| | |
|---|---|
| Tarwe de Hectoliter | fr. 88.22 |
| Rogge de Hectoliter | 73.67 |
| Gerst de Hectoliter | 75.27 |
| Spelt de Hectoliter | 42.62 |
| Haver de Hectoliter | 47.83 |

MARKT VAN ST-TRUIDEN

| | |
|---|---|
| Tarwe de Hectoliter | fr. 91.65 |
| Rogge de Hectoliter | 77.84 |
| Gerst de Hectoliter | 78.32 |
| Haver de Hectoliter | 50.81 |

Hasselt, den 24 Januari 1938.

# BUITENLAND

**JAPAN EN CHINA.**

**700.000 Chineezen buiten gevecht gesteld sinds het begin der vijandelijkheden.** — Naar de Japansche generaal Soegiyama verzekert, hebben de Chineezen sinds het begin van de vijandelijkheden in China 700 duizend dooden en gekwetsten verloren.
De Chineesche troepen worden hergroepeerd met het inzicht een langen guerillaoorlog te voeren.
Vice-admiraal Yonai verklaarde, dat de blokkade der Chineesche kusten goede uitslagen afwierp. Tijdens den heelen duur van dezen oorlog, had de Japansche vloot nog geen enkel schip verloren en slechts 65 vliegtuigen. China, daarentegen heeft, volgens de verklaring van den onder-admiraal, 27 oorlogsschepen verloren en 659 vliegtuigen. De onkosten van de Japansche expeditie in China, worden gedekt door een speciale begrooting, waarvan het grootste deel zal gefinancieerd zijn door de uitgifte van schatkistbons. De Japansche regeering bestudeert een wet in dien zin.
De politiek van de regeering van Tokio is gericht op het handhaven van de waarde van de yen en voorziet een algemeene herziening der internationale betaling door middel van een vermeerdering van den uitvoer en van de goudvoortbrengst. Terzelfder tijd zal de invoer gereglementeerd worden met het doel de betalingen aan het buitenland te verminderen en te bekitten dat er aanhoudend beroep wordt gedaan op den goudvoorraad van Japan.

**DUITSCHLAND.**

**Onmenschelijke ouders.** — De eerste groote strafkamer van het landgerecht Karlsruhe heeft een zaak behandeld tegen den 63 jarigen Rudolf Malsch en diens 53 jarige echtgenoote uit Hagsfeld, die zich wegens het niet nakomen van hun plicht tot ouderlijke verzorging te verantwoorden hadden. De jongste dochter van den beklaagde uit diens eerste huwelijk, de 31 jarige Martha Malsch, die sinds jaren krankzinnig was, werd door beide beklaagden van October 1936 tot Februari 1937 bij hun huis in Hagsfeld in een op het voorplaatsje opgetrokken houten kot opgesloten, waarin het meisje dag en nacht moest doorbrengen. In het kot was het meisje zonder bescherming aan de winterkoude blootgesteld. Er waren geen dekens en er was geen verwarming. De heele inrichting van de kooi bestond uit een bed en een emmer voor het voldoen aan zekere noodzakelijke behoeften. Wekenlang werd het meisje niet gewasschen, zoodat het volkomen vervuild werd aangetroffen, toen de overheden ingrepen en voor de onderbrenging van de zieke in een gesticht zorg droegen.
De voeding van de krankzinnige was volkomen onvoldoende geweest. Bij haar bevrijding uit haar menschonwaardigen kerker woog zij nog slechts 37 kgr. De Karlsruher Schoffengericht had de beide beklaagde op 31 Augustus elk tot een maand gevangenisstraf veroordeeld.
Het hooger beroep van beide beklaagden tegen het vonnis van het Schoffengericht werd afgewezen en aan beiden werd wegens schending der ouderlijke plichten een boete van 250 mark elk (ofwel 50 dagen gevangenisstraf) opgelegd. Het gerecht ging uit van de overweging dat het geval zich iets milder had toegedragen, dan in eerste instantie was gebleken.
In het vonnis werd uiteengezet dat de beklaagden het zeer moeilijk hadden, vooral wat de verpleging van het krankzinnig meisje betrof. De huisvesting in een houten kot was echter in alle geval mensch-onwaardig. De ouders hadden het meisje onbeschermd aan de winterkoude blootgegeven. Boete werd opgelegd met het oog op de omstandigheid, dat de beklaagden voordien nimmer bestraft waren.

**DENEMARKEN.**

**De koning van Denemarken betiteld als « ouwe jongen ».** — Van koning Christiaan van Denemarken wordt de volgende plezante anecdoot verteld :
De Vorst, waarvan de groote eenvoud algemeen gekend is, was te Kopenhagen een grooten winkel binnen gegaan om er enkele aankoopen te doen. Toen hij vroeg met den bestuurder te spreken, gaf men hem het telefoontoestel over :
— Wie is aan het toestel vroeg een vrouwenstem.
— De koning, antwoordde hij.
— De koning ! riep het meisje uit, denkende met een lid van het personeel te doen te hebben, doe nu niet zoo flauw, ouwe jongen !
Toen de koning eindelijk den bestuurder vond en met hem de ronde deed van het magazijn, vertelde koning Christiaan hem de grap met de telefoniste. En om te bewijzen hoezeer dit voorvalletje te zijn smaak gevallen was, bestelde hij een prachtige doos pralinen, vertrouwde ze toe aan den bestuurder, met verzoek deze aan de telefoniste te willen overhandigen. Tevens haalde hij uit zijn brieventasch een naamkaartje en schreef er in potlood op : « Met de beste wenschen van den ouwe jongen ».

# Gemengde Berichten.

**KOLONIALE LOTERIJ.**
**Trekking van de 1ste Snede 1938 van Zaterdag 22 Januari.**

**Winnen 60 fr.** al de biljetten eindigende op 8.
**Winnen 100 fr. al de biljetten eindigende op 70, 08, 39.**
**Winnen 500 fr. al de biljetten eindigende op 09.**
**Winnen 10.000 fr.** al de biljetten eindigende op 810.
**Winnen 20.000 fr. al de biljetten eindigende op 4930.**
**Winnen 40.000 fr.** al de biljetten eindigende op 34602.
**Winnen 100.000 fr.** de biljetten dragende het nummer 232380, 222871, 466191, 448819
**Winnen een troostprijs van 12.500 fr.** de nummers 132380, 332380, 432380, 532380 — 122871, 322871, 422871 522871 — 166191, 266191, 366191, 566191 — 148819, 248819, 548819.
**Wint 1.000.000 fr. het biljet dragend het** nummer 232823.
Winnen een troostlot van 50.000 fr. de nummers [illegible]

**EEN ZELDZAAM VERSCHIJNSEL.**

**Het Noorderlicht in vele Europeesche landen waargenomen. — In ons land.** — Op tallooze plaatsen van het land werd Dinsdagavond omstreeks 19 uur een intens lichtverschijnsel in de lucht waargenomen, dat het uitzicht had van een rooden gloed als van een brand en die daarna plaats maakte voor een soort regenboog van buitengewone helderheid.
Volgens mededeelingen van het observatorium te Ukkel heeft men hier te doen met het Noorderlicht, dat in onze streken slechts zelden waargenomen wordt.
De bestuurder van het Koninklijk Meteorologisch Instituut te De Bilt, in Nederland, bevestigde aan de bladen, eveneens dat het hier het Noorderlicht gold, hetwelk in Nederland gewoonlijk op een tiental avonden per jaar te zien is, maar hoogstzelden op zulk opvallend duidelijke wijze. Gewoonlijk wordt de verschijning van het Noorderlicht in meer Zuidelijke streken voorafgegaan door ernstige Magnetische storingen. Dit was evenwel ditmaal niet het geval, want de storing was Dinsdag eerder van geringen aard. Het verschijnsel schijnt min of meer verband te houden met aktiviteit van de zon, die in en om de zonnevlekken geconcentreerd is. We zijn thans juist in de periode van zulk een geweldige uitbarsting, die om de tien of elf jaar optreedt. Als het op de zon woelig is — en men kan zich er nauwelijks een voorstelling van maken hoe geweldig deze uitbarstingen soms zijn — dan zijn verschijnsels als dat van Dinsdag daarvan een gevolg.
Gewoonlijk heeft de verschijning van het Noorderlicht in deze streken, storingen voor telegraaf, telefoon en radio tengevolge en dat verklaart waarom op sommige plaatsen in ons land telegraafverbindingen moeilijk tot stand konden gebracht worden.
**In binnen- en buitenland.** — Niet alleen in België, maar ook in het buitenland kon het ongewone natuurverschijnsel worden waargenomen, namelijk in Nederland, Frankrijk, Italië, Polen, Engeland, Oostenrijk, Spanje tot in Afrika toe.

**HET BESTRIJDEN VAN MOND- EN KLAUWZEER.**

Een groot aantal runddieren werden tot op den dag van heden met reconvalescentenbloed behandeld.
Deze behandeling gaf in 90 t.h. der gevallen de beste uitslagen en de veeartsen die ze van den beginne af gebruikten, hebben er steeds meer en meer hun toevlucht toe genomen.
Ook werd ondervonden dat de herstellende dieren bij dewelke het bloed afgetapt werd, slechts voordeel uit deze bloedlating trekken, bijzonder wanneer hun herstel traag verloopt.
Dit is overigens licht te begrijpen. Door het aftrekken van een zekere hoeveelheid bloed verwijdert men uit het lichaam een gedeelte der toxinen die het dier vergiftigen en ook maakt men den bloedsomloop gemakkelijker, hetgeen een gelukkig uitwerksel heeft op de werking van de steeds verzwakte hartspieren.
De landbouwers hebben dus alle belang er bij de toepassing van deze behandeling door hunne veeartsen te doen uitvoeren zoohaast de ziekte zich voordoet en degenen wier dieren genezen zijn, moeten niet aarzelen het gevraagde bloed te laten nemen.
**Haarden vastgesteld van 17 Januari tot 23 Januari 1938.** — Antwerpen : 176 nieuwe haarden, verdeeld over 69 gemeenten.
Brabant : 133 nieuwe haarden, verdeeld over 51 gemeenten.
West-Vlaanderen : 49 nieuwe haarden, verdeeld over 36 gemeenten.
Oost-Vlaanderen : 261 nieuwe haarden verdeeld over 131 gemeenten.
Henegouw : 190 nieuwe haarden, verdeeld over 132 gemeenten.
Luik : 145 nieuwe haarden, verdeeld over 66 gemeenten.
Limburg : 79 nieuwe haarden, verdeeld over 44 gemeenten.
Luxemburg : 199 nieuwe haarden, verdeeld over 51 gemeenten.
Namen : 137 nieuwe haarden, verdeeld over 78 gemeenten.
Totaal : 1372 nieuwe haarden, verdeeld over 691 gemeenten.



# De Wolven in Europa

Opmerkelijk groot is in den laatsten tijd het aantal berichten over het opduiken van wolven in Oost- en Zuidelijk Europa. In Polen, Roemenie en Jugo-Slavië werden zij gezien en af en toe beleefde men met hen onaangename avonturen. In Roemenie belegerden de wolven zelfs een klein spoorwegstation en in Servië kwamen zij tot in de dorpen, zoodat niemand meer het huis dorst verlaten en in Wolhynië kon een plattelandsbriefbesteller ternauwernood aan het gevaar, door de uitgehongerde beesten verscheurd te worden, ontsnappen.
Heel weinig bekend is het feit, dat het aantal wolven na den grooten oorlog sterk toegenomen is. Er waren, volgens de schatting van deskundigen, voor 1914 veel minder wolven in Europa dan tegenwoordig het geval is. Hoe dat komt ? Dat is eigenlijk een van de vele onbekende gevolgen van den oorlog. Gedurende den wereldoorlog lagen de streken, waar de wolven zich met voorliefde ophouden, dus in het Oosten en Zuid-Oosten van Europa, alle binnen de frontzone. Een normale jacht was gedurende dezen tijd natuurlijk niet mogelijk. De wolven vermenigvuldigden zich dus sterk en het is bekend, dat de fronttroepen menigen strijd met de wolven te strijden hadden.
Ook de eerste jaren na den oorlog leenden er zich niet toe, het groeiende wolvengevaar te bestrijden. Talrijke gebieden wisselden van bezitter, speciaal in het oude Rusland en Oostenrijk en de wolven genoten dus nog een tijdlang van de gulden vrijheid. In Polen heeft men naar verhouding de meest doeltreffende maatregelen tegenover het wolvengevaar genomen. In Wolhynië en Galicië werden vele duizenden wolven neergeschoten en reeds eenige jaren lang reikte men daarvoor premies uit. Desondanks zijn de toestanden er nog verre van « normaal » en het zal nog wel de noodige jaren duren voor men weer zoover is.
In Roemenie is het vooral Bessarabie dat door wolven overstroomd is. In den winter komen er bovendien talrijke kudden wolven over de bevroren Dnjest uit Rusland naar Roemenie. De Roemeensche grenswachten kunnen over deze beesten een aardig woordje medespreken. De bestrijding van wolven is niet zoo eenvoudig, als men zich dit misschien voorstelt. Gif en vallen komen niet in aanmerking, omdat zij een te groot gevaar voor het wild opleveren. Er blijft dus bijna geen andere mogelijkheid over dan het neerschieten. Meestal deponeert men een stuk vleesch, stelt zich verdekt op en loert op de wolven om, zoodra deze naderen, ze met een geweerschot neer te leggen. De wolven zijn in den winter zeer hongerig en vergeten daardoor dikwijls elke voorzichtigheid. Deze wijze van jagen is dan ook uitsluitend in den winter mogelijk, want in den zomer trekken de wolven zich terug naar het woud en in het Oosten van Europa is oerwoud, zooals men dit in onze streken sinds eeuwen en eeuwen niet meer kent. Slechts in den winter treden de wolven in kudden op, in den zomer leven zij meestal alleen of in paren. De beste uitroeier van de wolven is bovendien, de winter zelf. Duizenden wolven vallen ten offer aan de koude en de sneeuw, die elk zoeken naar voedsel onmogelijk maken. Dikwijls breekt ook onder de kudden wolven een soort dolheid uit, die eveneens vernietigend werkt. Maar er blijven nog steeds te veel over.

# Iets over rooken

In de laatste jaren is 't rooken ontzettend toegenomen. Daarom lijkt het wel nuttig een enkel woordje te schrijven, over de nadeelige gevolgen welke aan 't rooken verbonden zijn.

**In Amerika.**

De tabak werd reeds voor de ontdekking van Amerika over dat geheele land verbouwd en de gedroogde bladeren werden daar als geneesmiddel gebruikt. Op de West-Indische eilanden, waar Colombus landde, werden de bladeren opgerold en, in een maïsblad gewikkeld, bij wijze van sigaar gerookt.

**Overgebracht naar Europa.**

Van Amerika werd de plant overgebracht naar St-Domingo en van daaruit naar Portugal.
Jean Nicot, de Fransche gezant, bracht de plant in 1560 naar Parijs en een Parijsche botanicus noemde haar « Herba Nicotiana ». Op het einde der 16e eeuw is men eerst gaan rooken uit pijpen, voornamelijk als pijnstillend middel tegen hoofdpijn. In de 17e eeuw is men de tabak gaan gebruiken als genotmiddel, terwijl in de 18e eeuw, het pruimen in de mode kwam.
Het rooken is voor den liefhebber een aangename prikkeling, een genot en het brengt den rooker in een prettige, tevreden stemming. Iemand die werkelijk veel rookt, leeft eigenlijk in een lichten roes, een lichte narcose.

**Heeft het rooken eenig nut ?**

Neen, absoluut niet. Soms hoort men de theorie verkondigen, dat rooken desinfecteerend op de keel zou werken, dat een beginnend keelpijn bij flink rooken niet doorzet. Niets is minder waar. Wanneer iemand een lichte keelaandoening heeft, wordt het gewoonlijk erger door het rooken.
De geestdriftige beginneling-rooker zal het beste kunnen beschrijven, welke verschijnselen zich bij hem voordeden, toen hij eens wat veel gerookt had.
De plotselinge vergiftiging, die veel voorkomt bij beginnelingen, uit zich in braken, misselijkheid, hoofdpijn, afgang en spierpijnen.

**Nadeelige gevolgen.**

Bij sommige menschen, die verwoede rookers zijn, treden oogenschijnlijk geen nadeelige gevolgen op. Men bespeurt er ten minste niets van, maar op lateren leeftijd, hoe gezond men zich ook moge wanen, doet de nadeelige invloed van 't vele rooken zich toch op eene of andere manier gelden.
De tabak wordt op verschillende manieren als gift gebruikt.
Het pruimen is wel de sterkste manier van zelfvergiftiging. Het met nicotine gemengde speeksel wordt grootendeels doorgeslikt.
Het rooken van pijpen is de minst schadelijke manier van tabakverbruik, vooral wanneer men een lange pijp heeft, ofwel een moderne, met nicotinefilter er in.
De wanden der pijpen, alsook de filters absorbeeren veel nicotine, ja zooveel, dat de inademende rook bijna nicotine-vrij is. Na het pijprooken is 't rooken van sigaren te verkiezen boven dit van sigaretten.

**Gedenktafel voor den eersten rooker.**

In een stadje der provincie Huelva, in Spanje, werd een marmeren gedenktafel opgericht ter eere van den Spanjaard Rodrigo de Jerez, die de eerste Europeesche rooker heet geweest te zijn. Hij was een tochtgenoot van Columbus en toen hij in zijn vaderland terugkeerde had hij tabaksbladen meegebracht, die hij oprolde, aanstak en in den mond nam. Toen hij den rook uitblies dachten zijn medeburgers dat hij van den duivel bezeten was.

# Het Sneeuwt

—«—»—

Ziet ze zwirlen, ziet ze vallen,
Vedertjes, bij duizendtallen,
Grillig glinstrend, donzig fijn !
Ziet ze draaien, wentlen, wuiven ;
Ziet ze stoeien, wie ten stuiven,
Pareltjes van wit satijn !

Tengre bloempjes, pluimkens glippen,
Heldre ringskens wemlen, wippen ;
Fraaier pelswerk zag men nooit !
En in 't kristallijn gewemel,
Schudden englen uit den hemel
't Zilverblanke wiegske uit !

Tranen tintlen, paarlen dalen,
Als een schoof van zonnestralen,
Op 't fluweelen sneeuwtapeet !
Zoo'n gesternte van diamanten,
Zoo'n getrens van kostbre kanten,
Droeg nooit vorstenkroon of kleed !

Ziet ze tuimlen, ziet ze zweven,
Vlindertjes, van goud omgeven,
Kreevlend dauwroom, wriemlend rag !
Ziet ze wervlen, ziet ze vallen,
Vlokjes rein, bij duizendtallen,
In den schoonen winterdag !

# Nuttige Wenken

**Om versche eieren te kennen.**

300 gr. zout smelten in een liter water. Er het ei in plaatsen van hetwelk men wil weten of het versch is. Een zeer versch ei zakt naar beneden en plaatst zich op horizontale wijze. Een paar dagen na het leggen heft het stompe punt zich wat omhoog. Na 13 dagen komt de stompe hoek 45 graden omhoog. Na een maand ligt het ei vertikaal in de oplossing.

**Een zuiver hoofd voor de kinderen.**

Het haar en de huid van het hoofd goed inwrijven met alcool camphré. Een doek rond het hoofd binden. Het ongedierte kan den scherpen reuk niet verdragen en moet er van sterven.

**Om fluweel op te knappen.**

Het fluweel goed uitkloppen om het stof er uit te verwijderen. Daarna in tegenovergestelde richting van den draad wrijven met een mengsel van een derde ammoniak en twee derde alcool. Vervolgens met den draad wrijven. Het fluweel zal haast glanzend zijn.

**Verguld koper reinigen.**

De voorwerpen in verguld koper in kokend water leggen waarin wat zeep werd gebroken. Met een zachten borstel reinigen. In heet water doorspoelen en goed afdrogen.

**Om boeken te bewaren.**

Boeken worden langzaam vernietigd door een klein diertje, een zeker insect, dat vernietigd wordt door het laten verdampen van terpentijn. Men plaatst wat terpentijn in een fleschje en men doet er een licht glazen stopje op, langswaar de terpentijn verdampt. Men plaatst het fleschje in den hoek der bibliotheek.

**Waschvlekken op een tapijt.**

Wanneer men waschvlekken op een tapijt of op fluweel gemaakt heeft zal men die gemakkelijk verwijderen met ze aan te raken met een linnen zakje waarin men heet zand heeft gegoten. Indien noodig de bewerking eenige malen hernieuwen.

**Nog over het reinigen van tapijten.**

Over de tapijten wrijven met een doek die in een weinig ammoniakmengsel met water is gedoopt. Ook kan men ze zuiveren met theebladeren die nog een weinig vochtig zijn.


**Kantoor van Meester GOFFINET, Notaris, Groote Markt, Tongeren.**

UIT OORZAAK VAN VERTREK
OPENBARE VERKOOP
van schoone

**HUISMEUBELEN**

*Donderdag 3 Februari te 9 uur,* ten huize van Mevr. Wed. SCHALTIN PRIJS, Maestrichterstraat, 41 te Tongeren, zal notaris GOFFINET openbaar te koop stellen :
**De Huismeubelen** bestaande in **tafels, stoelen, keuken-cuisinière, tafelporcelein en faience, koffie service, salontafel en stoelen, groote spiegel,** secrétaire, 3 kachels feu continu en met opsuvuur.
Bedden en beddegoed, lavabo, nachttafels, dubbele kleerkas.
Kopere mortier, ketel, watermoor, lampen.
Schilderijen en beelden, en meer andere te veel om te vermelden.
KOMPTANTE BETALING.

UIT TER HAND TE KOOP
Een nieuw gebouwd **huis** met **tuin** groot 9 a. 35 ca. op Drie Kruizenweg.
**Twee werkmanshuizen met tuin,** Maastrichtersteenweg.
Een schoon **renteniershuis,** Elf-den-Novemberlaan, met **groot werkhuis,** gemakkelijk in woning te veranderen.
Een nieuw gebouwd **huis** met **tuin** voor bedienda, Kruissteenweg.
Een **huis** met **stal, schuilplaats en tuin,** groot 10 a. 42 ca. op de Romeinsche Kassij.
Een **huis met tuin,** Maastrichtersteenweg en hoek der Viséweg te Berg.
**Twee perceelen bouwgrond** op Kruissteenweg, te verdeelen naar wensch der liefhebbers.
Klein **renteniershuis met tuin,** Koning Albertlaan.
Een **bouwgrond** van 200 m2, in het midden der stad.
**Vier perceelen bouwgrond,** Statielaan en Raperiestraat, van 6x35 m.
*GELDLEENINGEN te bekomen op pand vanaf 3,75 o/o.*
Voor inlichtingen zich wenden tot Notaris GOFFINET, Groote Marktte Tongeren.



**GESPECIALISEERD HUIS (gesticht in 1916).**
verkoopende het bestkoop van gansch België
**ALVORENS TE KOOPEN,** kom, zonder verbintenis van uwentwege, een bezoek brengen aan mijn schoone keus van **occasies,** van de beste klassen en van allen stijl, eiken, noten, acajou, gepolijst zwart, enz. enz. — Dikwijls in magazijn ongeveer
**30 PIANOS** occasies, groote merk., gevlochten koorden, van af 1300 fr.
voor studiën van af 400 nieuw.
**10 HARMONIUMS** occasies met 1 & 2 klavieren en pedaalstelsel
Verhuring van pianos van af 25 fr. per maand.
Reparaties — Herpoleering — Krediet
**10 Staartpianos** occasies, allerschoonst, moderne stijl, groot merk, zeer lage prijs.
**LOUIS BOVY**
rue Ernest de Bavière 19, (Place de l'Yser) Tel. 20749 **LUIK**
Op 100 meter afstand van den Pont des Arches.
*('s Zondags gesloten)*

**Goede bijverdienste**
voor mannen en vrouwen, in vrije uren, werk thuis per briefwisseling zeer winstgevend, zonder bijzondere kennis Schrijf. : P. B 16 — Welvaartstraat, 16 B. OOLEN.

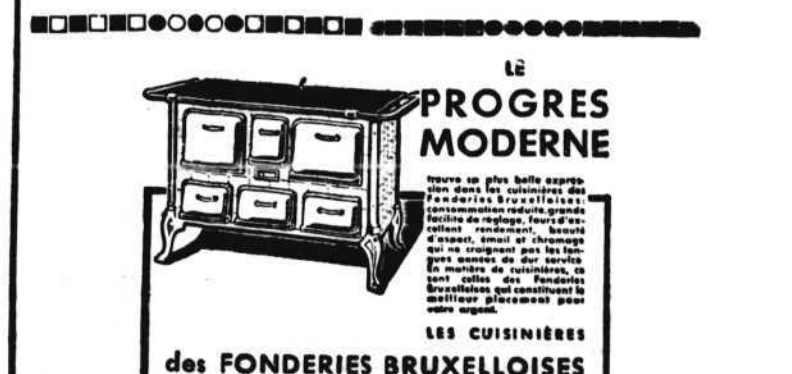



HUISMOEDERS..
vraagt aan Uwen Winkelier
**CHOCO - CREMA**
Een overheerlijk Chocolade-produkt.
Licht verteerbaar. — Een krachtvoedsel voor kinderen.
CHOCO - CREMA vervangt ZEER VOORDEELIG de natuurboter op den boterham.
**3.50 Fr. het pakje van 1/4kilo.**
« CHOCO - CREMA » LIER.